

Code of Conduct for Bilia Norge AS

Bilias etiske retningslinjer for leverandører

For Bilia betyr bærekraft å være en ansvarlig virksomhet og skape langsiktige, bærekraftige løsninger. For at vi skal lykkes med dette, må vi ha våre leverandører¹ og samarbeidspartnere med oss på vår bærekraftsatsing. Leverandører og forretningspartnere er sentrale for at vi skal lykkes med å sikre en ansvarlig virksomhet, fra råvare til sluttprodukt. Vi ønsker derfor å samarbeide med leverandører som sammen med Bilia tar aktivt ansvar for mennesker og miljø i egen drift, og i hele leverandørkjeden. Bilias etiske retningslinjer heretter «Koden» er basert på FNs Global Compacts ti prinsipper og dens underliggende konvensjoner, erklæringer og retningslinjer. Dette beskriver minimumskravene som leverandører til Bilia forventes å leve opp til når det gjelder menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø og forretningsetikk.

1. Forpliktelser

Ansvar for å overholde retningslinjene gjelder for alle Bilias leverandører, underleverandører og forretningspartnere, heretter kalt «Leverandører», som leverer produkter og/eller tjenester til Bilia. Formålet med retningslinjene er å beskytte mennesker og miljø i leverandørens og underleverandørenes virksomhet² ved systematisk å arbeide for etterlevelse av:

- **Menneskerettigheter**, herunder beskyttelse av særlig sårbare grupper, ansvarlig utvinning av høyriskomineraler og overholdelse av **arbeidstakerrettigheter**.
- Rammeverk og prinsipper for å redusere **klima- og miljøpåvirkning**, samt sikre ansvarlig bruk av kjemikalier.
- **Forretningsetikk**, retningslinjer og standarder vedrørende antikorrupsjon, interessekonflikter, skatt, rettferdig konkurranse og rettferdig forretningspraksis, immaterielle rettigheter og informasjonssikkerhet, beskyttelse av personopplysninger og eksportkontroll og økonomiske sanksjoner.

2. Lovetterlevelse

Leverandører og underleverandører i Bilias leverandørkjede skal inneha alle tillatelser som er relevante for deres virksomhet, overholde nasjonal lovgivning i landene de opererer i, og overholde gjeldende internasjonal lovgivning med bred territoriell anvendelse. Dersom det er uoverensstemmelse mellom kravene fastsatt i Koden og nasjonal eller internasjonal lovgivning, skal kravene som gir det høyeste beskyttelsesnivået for arbeidstakere ha forrang.

1 Med underleverandører menes leverandører i hele leverandørkjeden, uavhengig av antall mellomledd.

2 Leverandørens rolle i oppreisningsprosessen er nedfelt i FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter, art. 22.

3. Due diligence - prosess for aktsomhetsvurdering

Leverandøren har et ansvar for å sikre etterlevelse av retningslinjene i egen virksomhet og i sine leverandørledd. For å sikre etterlevelse skal leverandøren ha en due diligence-prosess i samsvar med FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og/eller OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Gjennom denne prosessen forventes det at leverandøren kontinuerlig identifiserer, forebygger, begrenser og håndterer faktiske og potensielle negative virkninger på mennesker og miljø i egen virksomhet og gjennom hele leverandsørkjeden. Som en del av denne prosessen skal leverandøren skriftlig videresende krav i punkt 1-4 i anbefalingen, eller tilsvarende, til underleverandører, og sørge for at underleverandører i sin tur viderefører kravene videre i leverandørleddet.

4. Klageordninger

Leverandøren skal etablere eller delta i effektive klageordninger på driftsnivå for enkeltpersoner og lokalsamfunn som kan ha blitt negativt påvirket. Det skal være mulig å klage anonymt uten risiko for gjengjeldelse eller trakassering.

5. Menneskerettigheter, inkludert arbeidstakerrettigheter

5.1 MENNESKERETTIGHETER

Leverandøren skal respektere alle internasjonalt anerkjente menneskerettigheter slik de er uttrykt i erklæringen om menneskerettigheter, FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter, FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter, ILOs erklæring om grunnleggende prinsipper og rettigheter i arbeidslivet og FNs barnekonvensjon.

5.2 BESKYTTELSE AV SÆRLIG SÅRBARE GRUPPER OG MENNESKERETTIGHETSFORSVARERE

Leverandøren skal være særlig oppmerksom på særlig sårbare grupper, herunder urfolk, kvinner, personer tilhørende en nasjonal eller etnisk, religiøs eller språklig minoritet, barn, personer med nedsatt funksjonsevne og arbeidsinnvandrere og deres familier. Leverandøren skal videre beskytte menneskerettighetsforsvareres rett til å fremme og beskytte menneskerettigheter og grunnleggende friheter, både nasjonalt og internasjonalt, der slik aktivitet er knyttet til aktiviteter i leverandørens leverandørkjede.

5.3 HØYRISKOMINERALER

Konfliktmineraler som tinn, tantal, wolfram, gull og andre høyriskomineraler som kobolt og glimmer, er mineraler som direkte eller indirekte kan bidra til særlig grove menneskerettighetsbrudd gjennom blant annet finansiering av væpnet konflikt, barnearbeid, farlig arbeidsmiljø, dårlige arbeidsforhold og alvorlig miljøskade. Varer som leveres til Bilica må være produsert i samsvar med kravene i gjeldende lover og forskrifter om konfliktmineraler, for eksempel OECDs Due Diligence Guide for å sikre ansvarlige leverandørkjeder for mineraler fra konfliktrammede og høyriskoområder.

5.4 ARBEIDERNES RETTIGHETER

5.4.1 Forbud mot tvangsarbeid i ILO konvensjon 29 og 105, Den internasjonale konvensjon om beskyttelse av rettighetene til gjestearbeidere og deres familier

Leverandøren eller dennes underleverandører skal ikke delta i, eller gjennom forretningspartnere medvirke til, noen form for slavearbeid, tvangsarbeid, gjeldsslaveri, menneskehandel eller ikke-frivillig arbeid, herunder statlig pålagt tvangsarbeid. Arbeidstakere skal ikke være forpliktet til å betale depositum eller identitetsdokumenter til arbeidsgiveren eller noen annen part, og kan avslutte arbeidsforholdet uten opphold.

5.4.2 Forbud mot barnarbeid og beskyttelse av unge arbeidstakere ILO konvensjon 138, 182, 79, 90, FNs barnekonvensjon

Med barnarbeid menes alle økonomiske aktiviteter som utføres av en person i obligatorisk skolealder eller yngre. Ingen arbeidstaker kan være under 15 år (eller 14 hvis nasjonal lovgivning tillater det), eller yngre enn minimumsalderen for arbeid, dersom denne alderen overstiger 15 år. Barn under 18 år må ikke under noen omstendighet delta i aktiviteter som er farlige eller skadelige for barns helse, sikkerhet eller sosiale og psykologiske utvikling, eller som hindrer barnet i å gå på skole.

Ungdom mellom 15 og 18 år har kun lov til å jobbe med ikke-farlige arbeidsoppgaver. Arbeidet kan kun skje under forutsetning av at de har fullført nasjonal obligatorisk skolegang eller at arbeidet tillater parallell gjennomføring av obligatorisk skolegang. Unge arbeidstakere har ikke lov til å arbeide natt i henhold til ILO-konvensjon 79 og 90.

Dersom barnarbeid oppdages, må leverandøren handle til barnets beste og finne hensiktsmessige løsninger i samråd med barnet og barnets familie.

5.4.3 Forbud mot diskriminering, tvang og trakassering ILO konvensjon 100, 111, 190 og alle konvensjoner om særlig sårbare grupper (se punkt 5.2)

Det skal ikke forekomme diskriminering i ansettelse, lønn, utdanning, forfremmelse, oppsigelse, pensjonering eller noe annet basert på etnisitet, kaste, religion, alder, funksjonshemming, kjønn, sivilstand, seksuell legning, fagforeningsarbeid eller politisk tilhørighet. Fysisk mishandling, seksuelt og annet misbruk, straff eller trussel om det samme og andre former for ydmykelse er forbudt. Vernet må etableres mot truende, krenkende eller utnyttende atferd, og mot diskriminering eller avskjed på usaklig grunnlag.

5.4.4 Organisasjonsfrihet og kollektive forhandlinger i ILO-konvensjon 87, 98, 135 og 154

Arbeidere skal ha rett til, uten unntak, å bli med i eller etablere fagforeninger, til å forhandle kollektivt og til å avstå. Arbeidsgiver kan ikke blande seg inn i, hindre eller motvirke fagforeningsorganisering eller kollektive forhandlinger. Tillitsvalgte skal ikke diskrimineres eller hindres i å utføre sitt fagforeningsarbeid.

Dersom retten til organisasjonsfrihet og/eller kollektive forhandlinger begrenses ved lov, skal arbeidsgiver legge til rette for og ikke hindre alternative mekanismer for fri og uavhengig organisering og forhandling.

5.4.5 Helse og sikkerhet i ILO-konvensjon 155 og 170

Det skal vedtas tiltak for å sikre et trygt og sunt arbeidsmiljø for alle arbeidstakere, minst på grunnlag av kjemiske, fysiske, biologiske, organisatoriske, sosiale og ergonomiske aspekter. Det skal treffes nødvendige tiltak for å forebygge og minimere ulykker og helseskader som skyldes eller er knyttet til forholdene på arbeidsplassen. Arbeidsgiver skal kostnadsfritt stille relevant og tilpasset verneutstyr til rådighet og sørge for at helse- og sikkerhetsinformasjon er lett tilgjengelig på arbeidsplassen. Leverandøren skal også opprettholde et oppdatert og velfungerende system for tiltak ved sykdom og ulykke og evakuering ved brann eller andre nødssituasjoner.

Leverandøren skal i dialog med de ansatte sørge for at arbeidsmiljøstyring gjennomføres på en systematisk måte slik at risiko kan oppdages, vurderes og forebygges. Arbeidstakerne skal få regelmessig og dokumentert helse- og sikkerhetsopplæring.

Arbeidere må ha tilgang til hygieniske og rene sanitæranlegg og rent drikkevann. Hvis det er mulig, bør arbeidsgiveren også sørge for fasiliteter for sikker lagring av mat. Hvis arbeidsgiveren tilbyr overnatting, skal den være ren, trygg, tilstrekkelig ventilert og med tilgang til rene sanitæranlegg og rent drikkevann.

5.4.6 Lønn og ytelser etter ILO-konvensjon 95 og 102

Lønn til arbeidstakere må overholde nasjonale minstelønninger eller industristandarder, avhengig av hva som er høyest. Lønnen skal så langt som mulig være tilstrekkelig til å dekke grunnleggende behov, herunder noen besparelser.

Lønnsvilkår og vilkår for utbetaling av lønn skal avtales skriftlig ved arbeidsforholdets begynnelse. Lønnstrekk som disiplinærtiltak er ikke tillatt.

Arbeidstakere må motta lovbestemte ytelser som syke- og ulykkesforsikring og pensjoner.

5.4.7 Arbeidstid i ILO konvensjon 1, 30 og 106

Arbeidstiden skal være i samsvar med nasjonal lovgivning eller bransjestandarder og skal ikke overstige arbeidstiden som formulert i gjeldende internasjonale konvensjoner. Alminnelig ukentlig arbeidstid skal som hovedregel ikke overstige 48 timer. Arbeidstakere må ha minst én fridag per 7 dager, i tillegg til helligdager, foreldrepermisjon og permisjon i henhold til gjeldende lovgivning og lokale tradisjoner.

Overtid må være begrenset og frivillig, og brukes kun i spesielle tilfeller. Anbefalt maksimal overtid er 12 timer per uke, det vil si en samlet arbeidstid på 60 timer per uke. Arbeidstaker skal alltid ha overtidsgodtgjørelse for utført arbeid utover alminnelig arbeidstid, i minst i samsvar med gjeldende lover.

Unntak fra ovenstående kan bare gjøres etter avtale med fagforening eller annen ansatterepresentasjon.

5.4.8 Sikre ansettelsesforhold i ILO-konvensjon 122, 158 og 175

lover og forskrifter om sikker ansettelse, skal ikke omgå ved misbruk av korttidsansettelser (f.eks. innleide arbeidstakere, dagarbeidere), underleverandører eller andre ansettelsesforhold (f.eks. lærlingordninger).

Alle ansatte må ha en signert arbeidskontrakt før arbeidsforholdet starter. Avtalen må være forståelig for den ansatte. Arbeidsavtalen skal minst inneholde arbeidsgivers navn, arbeidstakers navn og personnummer/fødselsdato, stilling, lønn, arbeidstid, overtidsgodtgjørelse, ytelser og oppsigelsestid.

6. Miljø

Føre-var-prinsippet

Leverandøren skal legge føre-var-prinsippet til grunn når det gjelder miljø- og klimautfordringer, og driften skal drives med så liten belastning på miljø og helse som mulig.

Klima- og miljøpåvirkning

Leverandørens klimaarbeid må strebe mot Parisavtalens 1,5-gradersmål. Dette inkluderer å redusere utslipp i egen virksomhet og i leverandørskjeden basert på forholdene i virksomheten.

Leverandøren skal tilstrebe sirkulær, effektiv og bærekraftig bruk av ressurser, herunder vann og energi, samt i størst mulig grad velge fornybare energikilder og minimere avfall. Utslipp til luft, jord og vann må minimeres.

Leverandører skal sette mål, følge opp og kontinuerlig forbedre miljø- og klimapåvirkningen av sin virksomhet, og iverksette forebyggende tiltak så snart det er grunn til å tro at en aktivitet kan skade miljøet eller menneskers helse. Effektiv teknologi for å redusere miljøpåvirkningen skal belønnes.

Kjemikalier

Årlige kjemiske stoffer skal fjernes når det er mulig, eller begrenses til et absolutt minimum. Ved bruk av årlige kjemiske stoffer skal leverandøren sørge for sikker håndtering, oppbevaring og destruksjon av stoffene. For alle kjemiske stoffer og kjemikalier som brukes i framstillingen av produkter, skal ajourførte sikkerhetsdatablader (SDS) være tilgjengelige på nasjonale språk. Informasjon om risikoer og sikker håndtering av kjemikalier skal være tilgjengelig på et språk som arbeidstakerne forstår, for å ivareta arbeidstakernes og miljøets sikkerhet.

Alle kjemiske produkter og produkter som leveres til Bilja må overholde EU-lovgivningen.

Hvis en artikkel inneholder > 0,1 % (vektprosent) av et stoff på European Chemicals Agency's (ECHA) kandidatliste, er leverandøren forpliktet til å informere Bilja om dette i henhold til REACH artikkel 33.

Vær oppmerksom på dommen fra EU-domstolen av 10. september 2015 i [C-106/14](#) om avklaring av “en gang en vare alltid en vare”, dvs. individuelle komponenter som danner et komplekst objekt er også en vare. Innholdet i SVHC beregnes på hver enkelt komponent og ikke på hele det komplekse objektet.

<https://echa.europa.eu/sv/candidate-list-table>

7. Forretningsetikk

Antikorrupsjon i FNs konvensjon mot korrupsjon

Leverandører skal ikke delta i noen form for korrupsjon, utpressing, underslag eller bestikkelser, inkludert, men ikke begrenset til: å love, tilby, gi eller ta imot upassende penge-gaver eller andre goder.

Interessekonflikter

Bedriftens beslutninger kan ikke motiveres eller påvirkes av personlige forhold eller interesser. Leverandøren skal ikke inngå økonomiske eller andre avtaler med en part der det er mistanke om interessekonflikt.

Skatter

Leverandøren skal følge gjeldende lover og prinsipper for skatteforvaltning og betaling av skatt og kunne beskrive prinsippene som regulerer dette. Bilia er imot alle former for aggressiv skatteplanlegging.

Rettferdig konkurranse og rettferdig handelspraksis

Leverandører må overholde alle konkurranse- og antitrustlover. Dette inkluderer å ikke planlegge eller inngå avtaler med konkurrenter om prissamarbeid, markedsallokering, budrigging eller andre lignende aktiviteter.

Immaterielle rettigheter og informasjonssikkerhet

Leverandører skal respektere immaterielle rettigheter og beskytte konfidensiell informasjon ved å sikre den mot misbruk, forfalsking, tyveri, svindel eller at uvedkommende får tilgang til informasjonen.

Beskyttelse av personopplysninger

Leverandører skal overholde alle gjeldende lover og prinsipper om beskyttelse av personopplysninger og bare bruke personopplysninger når det er nødvendig for å oppfylle legitime forretningsformål.

Eksportkontroll og økonomiske sanksjoner

Leverandører skal overholde alle sanksjoner, eksportkontroller og forskrifter som gjelder for Bilia, Bilias kunder, eller leverandørens og dens underleverandørers virksomhet.

8. Hvordan retningslinjene følges opp

Leverandøren skal på forespørsel fra Bilia skriftlig rapportere om hvordan de sikrer etterlevelse av retningslinjene. I denne egenrapporteringen skal Leverandøren vise hvordan kravene i retningslinjene overholdes og bevise dette med relevante sertifikater, dokumenter og data.

Videre har Bilia rett til å iverksette en revisjon, med besøk hos leverandører og/eller underleverandører, for å undersøke hvordan retningslinjene etterlevs i praksis. Leverandøren skal på forespørsel gjøre det mulig for Bilia å utføre revisjoner av leverandørens virksomhet selv eller gjennom en representant. Leverandøren forventes også å sette Bilia i stand til å gjennomføre eventuelle revisjoner av leverandørens virksomhet av egen eller gjennom sine representanter. I forbindelse med revisjoner skal Leverandøren og eventuelle underleverandører gi de opplysningene Bilia etterspør. Leverandører skal også, basert på tilgjengelighet og forutsetninger og i samarbeid med Bilia, arbeide for å muliggjøre revisjoner lenger ut i leverandørleddet.

Bilia ønsker å ha en åpen og ærlig dialog og ønsker å bidra til kontinuerlige forbedringer for bærekraftig utvikling. Dersom avvik oppdages, ønsker Bilia først og fremst at det iverksettes egnede tiltak for å forebygge, begrense, håndtere og/eller gjenopprette en negativ påvirkning. Leverandører skal også, individuelt eller gjennom samarbeid, kompensere for menneskerettighetsbrudd gjennom legitime prosesser og betale de sosiale, miljømessige og økonomiske kostnadene som oppstår hvis deres aktiviteter vil forårsake skade på miljøet.

Dersom leverandøren ikke iverksetter tiltak eller korrigeringer ved identifisering av avvik innen avtalt tidsramme, viser mangler ved åpenhet og samarbeidsvilje eller gjentatte ganger alvorlig svikter i etterlevelsen av retningslinjene, kan Bilia avslutte samarbeidet.

9. Rapporter brudd

Brudd på retningslinjene rapporteres til Bilias via anonym varslertjeneste, som håndteres av 2Secure.

Bruk en av følgende kanaler for å registrere deg. Bruk firmakode ndl302.

Internett: [Whistleblowing - Home \(2secure.se\)](https://www.2secure.se/Whistleblowing-Home)

Post: 2Secure, Box 34037, SE100 26 Stockholm, Sverige

Telefon: +46 771-77 99 77

Dersom Leverandøren har rimelig grunn til å tro at det foreligger eller har forekommet nulltoleranseavvik i egen virksomhet eller i leverandørkjeden, skal Leverandøren innen rimelig tid rapportere fakta og gjennomførte og planlagte tiltak for å sikre etterlevelse av Retningslinjene.

Med nulltoleranseavvik menes tvangsarbeid, barnarbeid, helse- og sikkerhetsrisiko som setter liv i fare, alvorlig miljøskade og omfattende korrupsjon.

10. Om Koden

Dato: 2022-09-09

Disse etiske retningslinjene for leverandører ble vedtatt av Bilias toppledelse 2022-09-09. Gjennomgang av dokumentet skjer annethvert år eller etter behov.

Publisert av:

Bilia AB

Norra Långebergsgatan 3
SE-421 32, Västra Frölunda

Vi, underskrevne, bekrefter at vi herved forstår og forplikter oss til å overholde Bilia Norge AS sin leverandørkodeks i alle dens deler.

Bedriftens navn

Signatur

Navn og tittel

Dato

